

Vestfold og Telemark
FYLKESKOMMUNE

Kommuneprofil Midt-Telemark kommune 2020

Oppdatert desember 2020

**Fakta om befolkning, næring,
opplæring, folkehelse,
samferdsel, natur og miljø, og
kultur og fritid**

Midt-Telemark kommune

Befolkning

10 414 per
3.kvartal 2020

Landareal

487 km²

Totalareal

519 km²

Byer/steder

Bø
(administrasjons-
senter), Gvarv,
Hørte,
Akkerhaugen og
Nordagutu.

Befolkning

Folketallet i Midt-Telemark kommune økte med 6 % eller 600 personer fra 2015 til 2019, og det er gamle Bø kommune som har stått for veksten. Fra 2019 til 2020 var det en nedgang i folketallet som skyldtes at grunnkretsene Andgard og Hjuksebø ble flyttet til Notodden kommune.

Midt-Telemark kommune har både hatt netto innenlands tilflytting og nettoinnvandring over mange år.¹ Midt-Telemark har særlig hatt nettotilflytting fra nabokommunene Nome og Seljord de siste årene.² Innvandrere utgjør nesten 13 % av befolkningen i den nye kommunen, og flest har bakgrunn fra Danmark, Syria og Polen.³ I årene framover vil alderssammensetningen i befolkningen endre seg mye. Ifølge hovedalternativet i SSBs befolkningsframskrivninger vil antall over 80 år nesten fordobles fra 2020 til 2040, fra 504 personer til 981 personer. SSBs framskriving tilsier at folketallet i Midt-Telemark vil øke og at kommunen vil ha drøye 11 800 innbyggere i 2050.⁴

¹ SSB tabell [06913](#) og [09588](#)

² Panda analyse

³ IMDI: [Tall og statistikk](#)

⁴ SSB tabell [12882](#)

Næring og arbeid

I 2019 hadde Midt-Telemark 4 368 arbeidsplasser. 63 % av disse var i privat sektor, mens 37 % var i offentlig sektor.⁵ 64 % av sysselsatte bosatt i kommunen jobber også i Midt-Telemark. I tillegg er det mye inn- og utpendling til nærliggende kommuner som Notodden, Nome og Seljord.⁶ Store virksomheter i kommunen er [Systemblokk AS](#) som er totalleverandør av betongprodukter, [Multilux AS](#) som prosjekterer og leverer belysning, og [Telemark byggentreprenør AS](#). [Midt-Telemark Næringsutvikling AS](#) er et næringsutviklingsselskap for kommunene Nome, Sauherad og Bø. Reiselivet er en viktig næring i Midt-Telemark, der [Bø Sommarland](#) med i overkant av 150 000 besøkende i løpet av sommermånedene gir store ringvirkninger. Det er turisttrafikk i Lifjell-området både sommer og vinter, og kommunen har flere hoteller, et stort antall hytter og en rekke campingplasser. Midt-Telemark har en innovativ landbruksnæring som har markert seg tydelig innen fruktproduksjon. Hvert fjerde eple i Norge kommer fra Gvarv, som til sammen har 500 000 eple-, plomme- og morelltrær. 13 bedrifter har gått sammen i samvirkeforetaket [Fruktbygda Gvarv](#), som blant annet omfatter gårdsbutikker, arrangementer og aktiviteter knyttet til fruktproduksjonen. På Gvarv ligger også [Sagaplant](#), som er et nasjonalt plantehelsesenter som er ledende på å fremstille klimatilpasset, sykdomskontrollert og sortsekte plantemateriale av hagebruksvekster for norske forhold.

Midt-Telemark kan skilte med høyest andel unge i forhold til eldre i arbeidsstyrken i vår region. Her kategorisert som innbygger mellom 26-35 år i forhold til innbyggere mellom 56-65 år. Selv om Midt-Telemark gjør det mye bedre enn snittet i fylket, som er på beskjedne 81,3 %, så ligger samtlige kommuner i vår region under landssnittet som er på 117 %.⁷

Opplæring

Kommunen har fem grunnskoler med til sammen 1 193 elever. [Bø vidaregåande skule](#) har 378 elever fordelt på to utdanningsprogram.⁸ På Gvarv ligger [Sagavoll folkehøgskole](#) som er en kristen folkehøgskole med plass til ca. 125 elever. [En av USNs åtte campuser](#) ligger i Bø, med rundt 2650 studenter (15 % av USNs studenter). I Bø kan man velge mellom nær femti studier. En kunnskaps-park er under planlegging for å utvikle campus Bø. Slik kan man styrke nærheten mellom ulike kompetansemiljø, og legge til rette for tettere samarbeid mellom lokal næringsvirksomhet og Universitetet i Sørøst-Norge. [Telemarksforskning](#), som er et nasjonalt forskingsinstitutt med omtrent 30 forskere, ligger også i Bø. Instituttet har nasjonal spisskompetanse på tre fagområder: kultur-forskning, kommune- og velferdsforskning og regional utvikling.

Det har også blitt jobbet godt med leseferdigheter de siste årene i Midt-Telemark. I perioden 2014-2017 var elevene i 8. klasse noe under snittet i regionen med henblikk på leseferdigheter. 11 % av elevene lå på det laveste mestringsnivået og 9 % var på det høyeste. I dag er det kun 7 % av elevene

⁵ SSB tabell [07979](#)

⁶ SSB tabell [03321](#)

⁷ NHO: [Kommune-NM](#)

⁸ [Skoleporten](#)

som ligger på mestringsnivå 1 i lesing. Det er lavest i regionen. Videre har andelen som ligger på det høyeste økt til 14 %, som er høyest i regionen. Dette tyder på at man har klart å både løfte topp og bunn. Leseferdigheter per 2019 i regionen er: 10 % av 8. klassingene oppnår nivå 1 som sitt høyeste. 10 % oppnår nivå 5 som sitt høyeste. Brorparten, som utgjør 43 % av 8. klassingene i fylket, oppnår nivå 3 i lesing.⁹

Folkehelse

Menn og kvinner i Midt-Telemark lever i snitt til de er henholdsvis 78,8 og 83,1 år. Dette er omtrent som fylkesgjennomsnittet. Det er imidlertid store forskjeller i levealder etter utdanning: Personer med høyere utdanning lever i snitt 9,6 år lenger enn dem med bare grunnskoleutdanning. Ingen andre kommuner i fylket har større utdanningsforskjeller i levealder enn Midt-Telemark.¹⁰ Kommunen har også store utfordringer med levekår. 11 % av husholdningene i Midt-Telemark hadde i 2018 lavinntekt mot 8,3 % for Vestfold og Telemark.¹¹

Samferdsel

[Sørlandsbanen](#) har to stopp i kommunen: Bø stasjon med bussforbindelse videre mot Seljord og Grenland, og Nordagutu stasjon med togforbindelse til Notodden og Grenland. Riksvei 36 går gjennom hele den nye kommunen. Midt-Telemark kommune har i tillegg 112 km fylkesvei og 148 km kommunal vei.¹²

Natur og miljø

Hovedkilden til klimagassutslipp fra Midt-Telemark er veitrafikk.¹³ Gjennom [Bygdepakke Midt-Telemark](#) arbeider kommunene sammen med fylkeskommunen, fylkesmannen, Statens vegvesen, Jernbanedirektoratet og BaneNor for å redusere lokal biltrafikk og utvikle attraktive og klimavennlige sentrum. Bygdepakka er også prosjektansvarlig for et [forskningsprosjekt med 17 partnere](#) som skal utvikle samarbeidsmodeller og tiltakspakker på mindre tettsteders premisser.

Kultur og fritid

Midt-Telemark er kjent for sine rike kulturtradisjoner innen norsk folkemusikk, folkedrakt, folkedans, felebygging og sølvsmedkunst. Hvert år arrangeres den internasjonale folkemusikkfestivalen [Telemarkfestivalen](#). Steinkirkene i Sauherad og Nes er begge fra 1100-tallet, og kjent for sine kalkmalerier. På gården Klevar står et stabbur fra omkring 1500. [Gullbring kulturanlegg](#) rommer kulturskole, kino, svømmehall og er Bø sin storstue. [Kroa i Bø](#) er et viktig samlingssted for studentene på USN og har landskjent konsertscene.

⁹ [Kommunehelse statistikkbank](#)

¹⁰ [Kommunehelse statistikkbank](#)

¹¹ Med lavinntekt menes her husholdninger med inntekt under 60 % av nasjonal medianinntekt, beregnet etter EU-skala. Husholdninger med en brutto finanskapital på 1 G (gjennomsnittlig grunnbeløp i året) eller mer regnes her ikke som lavinntektshusholdninger. [Kommunehelse statistikkbank](#)

¹² SSB tabell [11845](#)

¹³ [Miljødirektoratet](#)

Se også kart over [folketall, boliger, virksomheter med mer i Midt-Telemark kommune](#) (for å velge kommune og kartlag, se brukerhjelp bak informasjonsknappen oppe i høyre hjørne).

**Utarbeidet av analyseenheten
Vestfold og Telemark +**

www.vtfk.no/om-regionen

**Finn flere tall for din kommune
på våre nettsider**

www.vtfk.no/statistikk

Vestfold og Telemark fylkeskommune
vtfk.no

Postadresse: Postboks 2844, 3702 Skien

Besøksadresser: Fylkesbakken 10, Skien / Svend Foynsgate 9, Tønsberg

Kontakt: 35 91 70 00 / post@vtfk.no

